

J. A. TENHUSEN RAHASTO

Suomalaisuuden edistämiseen

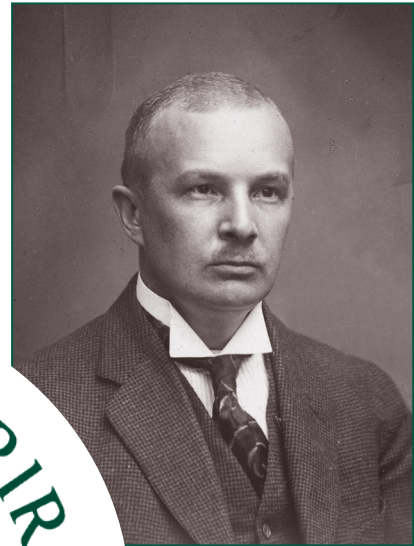
Rahasto perustuu kauppaneuvos Johan Alfred Tenhusen (1881–1967) lahjoitukseen, ja se edistää suomalaista kulttuurityötä kaupan ja teollisuuden alalla.

Muutamat suuryritykset osallistuivat Suomen Kulttuurirahaston perustamiskirjakeräykseen vuosina 1938–1939 huomattavilla lahjoituksilla, mutta vain SOK ja A. Ahlström perustivat oman nimikkorahaston rajattuun tarkoitukseen. Lahjoituksia saatiin myös yritystoiminnalla vaurastuneilta yksityishenkilöiltä. Tukkukauppias J. A. Tenhusen lahjoitus 1942 oli yhtä suuri kuin edellisvuoden kaikki lahjoitukset yhteensä.

Amerikan muuttoliikkeeseen sisältyi 1800-luvun lopulla pitkän taloudellisen taantuman aiheuttama suurehko paluumuutto. Kiuruvedeltä kotoisin ollut Fredrik Tenhunen palasi Suomeen viiden lapsensa kanssa puolisonsa Johannan (o.s. Pöksyläinen) katoamisen jälkeen ja ryhtyi kauppiaksi. Paluumuutto mahdollisti Oregonissa 13.11.1881 syntyneelle Johan Alfred Tenhuselle uran, jollainen ei ollut mahdollista siirtolaisen lapselle.

J. A. Tenhunen aloitti työuransa Kiuruvedellä 1895 kauppa-apulaisena. Hän suoritti Kuopion kauppakoulun 1904 ja pääsi Tourulan nahkatehtaan konttoristiksi. Viiden konttorityövuoden jälkeen hän kiersi 1910–1914 Kenkä- ja Nahkatehtailijoiden yhdistyksen myyntiedustajana. Kun lainsäädäntö puuttui jokseenkin kokonaan, yhteistä myyntikonttoria vastaava myynnin keskittäminen ratkaisi ajan ongelmia. Poikkeavat myyntiehdot ja salaiset asiakasluotot mahdollistivat nousukausina polkumyynnin markkinoiden valtaamiseksi, mistä seurasi kannattavuusongelmia sekä laskusuhdanteiden aikana likviditeettikriisejä, palkanalennuksia, työtaisteluita ja jopa konkurssseja. Tenhusen työnä oli ”terve kauppa”.

Tukkukaupan sisäisten kokemusten ja suhteiden varassa Tenhunen perusti 1914 Lahden Kenkäkaupan ja 1915

Kuva: Museovirasto

J. A. Tenhusen Tukkuliikkeen, joka harjoitti sotaoloissa hyvin kannattavaa tarvikkeiden maahantuontia. Tukkuliike muutti 1919 Lahdesta Helsinkiin, missä se menestyi 1920–1930-luvuilla omistajaan kohdistuvan luottamuksen ansiosta. Yhtiö toi maahan saapas- ja kenkäteollisuuden raaka-aineita ja teollisuuskemikaaleja. Säännöstelyaikana 1940–1945 Tenhunen toimi vaikutusvaltaisen ja sotatouteen kytketyn Nahkatukkukauppioiden Yhdistyksen puheenjohtajana. Yhdistys jakoi tuotantomäärät yritysten kesken ja edusti koko alaa, kun tuontilupia ja valuuttamääriä käsiteltiin valtiovarainministeriön alaisissa kansantalouden suunnitteluelimissä. Tenhuselle myönnettiin 2.12.1949 ansioistaan kauppaneuvoksen titteli.

Tukkukauppias J. A. Tenhunen oli kaikin puolin patruunasukupolven yrittäjä. Hän vetäytyi työelämästä vasta 1964 ja myi viimeiset varastonsa J. A. Tenhunen Oy:lle. Arvostettu kauppaneuvos kuoli 12.12.1967 Helsingissä ja hautajaiset pidettiin hiljaisuudessa perheen piirissä. Hänen elämäntyönsä J. A. Tenhunen Oy jatkaa yhä nahka- ja kenkäalan maahantuontia.

Osuuskunta Sigillum/Pentti Mäkelä

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.